

УДК 81(477)''19/20''(092)

doi: <http://dx.doi.org/10.30970/vpl.2019.71.10281>

ЛИЦАР ОНОМАСТИКИ

Любов Осташ

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького,
вул. Університетська, 1/324, Львів, Україна, 79000,
тел. (0 32) 239 47 70
e-mail: ostash.lubov@ukr.net*

Викладено життєвий шлях Р. І. Осташа, проаналізовано основні напрями наукової спадщини особистості, з'ясовано значення вченого в історії української науки про власні назви, визначено його внесок у розвиток ономастики.

Ключові слова: ономастика, антропоніміка, наукова спадщина, Роман Осташ, учений.

Постановка наукової проблеми, її значення та актуальність. Розвиток мовознавчої науки в Україні відзначає посилене зацікавлення різними аспектами ономастики. В українській науці про оніми є чимало праць, які досліджують актуальні питання антропоніміки, топоніміки тощо [1; 79]. Однак відчутна настійна потреба у виданнях, які інформують і висвітлюють здобутки окремих особистостей, а також діяльність провідних наукових осередків з проблем ономастики.

Аналіз досліджень проблеми. Про розвиток назвознавчих досліджень у Львівському ономастичному осередку інформують наукову спільноту публікації І. Фаріон [80], Р. Осташа [7; 64], а також бібліографічні покажчики праць українських ономастів (Л. Л. Гумецької [3], М. Л. Худаша [4], Р. Й. Керсти [75], Р. І. Осташа [5; 6] та ін. Однак на сьогодні відсутні узагальнювальні праці з історії науки про оніми, що є вкрай необхідним.

Мета статті: проаналізувати основні напрями ономастичних досліджень Р. І. Осташа, визначити його внесок у розвиток української та слов'янської ономастики.

Виклад основного матеріалу. Видатний український учений, дослідник історичної антропонімії, лексикограф, діалектолог Роман Іванович Осташ народився 7 серпня 1947 року в селі Стриганці Івано-Франківського району (тепер – Тисменицького) Івано-Франківської області у родині хліборобів Ганни Григорівни та Івана Миколайовича. Важким було післявоєнне дитинство (у 1951 році втратив батька та старшого брата Ярослава (1934–1951), розумного і талановитого юнака, поета). Мати, інвалід II групи, поневірялась по чужих оселях, довго виборюючи право повернутися у рідну хату, у якій радянська влада вирішила зробити колгоспну контору. Навчання Роман Осташ розпочав у шестирічному віці у школі села Стриганці (1953–1961), згодом продовжив у сусідньому селі Рошнів (1961–1964). У 1964 році вступив на філологічний факультет (українське відділення) Львівського університету. Вибір майбутнього фаху не був випадковим: вдома зібрав чималу

бібліотеку української класики, багато читав, у сільській бібліотеці перечитав усі книжки. В університеті, який на той час був одним із провідних лінгвістичних центрів України, він слухав лекції П. Коструби (курс фонетики і фонології), Ю. Редька (курс морфології сучасної української мови), Є. Черняхівської (курс діалектології), Б. Кобилянського (курс історії української літературної мови) тощо. У цей період кафедру української мови очолював І. Ковалик, видатний дериватолог, дослідник проблем загального мовознавства, історії мовознавства, лексикології, термінології, лексикографії, ономастики. З Д. Бучком (у той час аспірантом) Роман Остах у 1966 році їздив на діалектологічну практику на Бойківщину. Зауважимо, що вчителями Ю. Редька, який викладав тоді, були відомі вчені Т. Лер-Сплавінський, Я. Янів, Т. Гартнер, В. Ташицький та ін. Ю. Редько у цей час активно працював над створенням “Словника сучасних українських прізвищ”, залучав студентів та аспірантів. Роман Остах та інші студенти курсу (2 групи по 25 осіб кожна на українському відділенні) збирали потрібний Ю. Редькові матеріал (на прохання вченого на картку писали своє прізвище, прізвище батька, матері, звідки родом батько, мати). Ю. Редько час від часу відвідував студентський гуртожиток, говорив зі студентами, для всіх охочих читав лекції про українські прізвища. На таких лекціях у гуртожитку на вулиці Пасічній бував і Роман Остах. Таке оточення, атмосфера, яка панувала на факультеті, згодом певною мірою вплинули на наукову долю майбутнього дослідника-антропоніміста.

Упродовж наступних років (1969–1971) Роман Остах перебував на військовій службі. Після демобілізації (1971 року) повернувся до Львова. Кілька місяців працював методистом у Львівському обласному будинку народної творчості, а з жовтня 1971 року – в Інституті суспільних наук АН УРСР (з 1993 року – Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України). З цього часу і до “змушеного” виходу на пенсію (2009 року) працював у цій установі.

З 1971 року перебував на різних посадах, а з 1981 року – молодший науковий співробітник (згодом – науковий співробітник, старший науковий співробітник) відділу історичних словників (потім – відділу історичної лексикографії, згодом – відділ української мови).

Помер 12 вересня 2015 року. Похований у м. Львові.

Наукова діяльність Р. І. Остаха (тривала 38 років) безпосередньо пов'язана з Інститутом українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. Цей інститут було утворено в 1951 році на базі заснованих на початку 1940 року Львівських відділів київських гуманітарних інститутів. Відділ мовознавства було утворено 1 лютого 1940 року на основі мовознавчої комісії Наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка як відділ Інституту мовознавства АН УРСР ім. О. Потебні. З відділом пов'язана діяльність видатних мовознавців І. Свенціцького, В. Сімовича, І. Ковалика, Ю. Редька. Згодом довголітнім керівником відділу стала Л. Гумецька. У відділі працювали М. Худаш, Р. Керста, Д. Бучко. Все це відомі лінгвісти, які залишили вагомий слід у царині ономастики. Дослідник завжди формується у певній науковій атмосфері, під прямим чи опосередкованим впливом інших учених. Саме в цьому науковому осередку відбувалося становлення Романа Остаха як ученого, саме тут розвивалася його плідна наукова діяльність. У період, коли Роман Остах прийшов в Інститут, відділ завершив роботу над створенням “Словника староукраїнської мови

XIV–XV ст.” [76]. Ідея створення цього словника належала Л. Гумецькій, яка створила перший в Україні осередок історичної лексикографії. Словник був удостоєний першої академічної премії ім. І. Франка (1981). Хронологічним продовженням лексикографічного проекту став “Словник української мови XVI – першої половини XVII ст.”. Колектив його упорядників очолив Д. Гринчишин. У цей колектив укладачів прийшов Роман Осташ (1981 року). До того, як став молодшим науковим співробітником відділу історичних словників (згодом – відділ історичної лексикографії, потім – відділ української мови), деякий час працював у відділі української літератури (до 1975 року, коли цей відділ було ліквідовано), згодом обіймав інші посади в інституті. Робота над словником була різноманітною, захоплюючою, цікавою: співробітники укладали канон джерел, розписували документи зазначеного періоду, редагували картотеку майбутнього словника, укладали словникові статті. Роман Осташ став укладачем словникових статей, вник в епоху досліджуваного періоду, у бібліотеці часто знаходив нові цікаві документи, вишукував у них відсутні у картотеці лексеми, поповнював ними картотеку. Коли натрапляв на якесь нове слово, якого не було у картотеці, дуже тішився. Таких новинок з часом назбиралося багато.

Робота над історичним словником потребує не тільки глибокої філологічної ерудиції, але й знань з історії (не лише України), палеографії. Роман Осташ опрацьовував різні джерела, які видають історики, археографи, удосконалював свої знання про палеографічно-правописні особливості мови писемних пам'яток минулого, черпаючи інформацію з праць В. Панашенко, Ф. Ткача, В. Німчука та ін. За час роботи у відділі української мови виявив свій талант історика-лексикографа, став автором значної кількості словникових статей [77], готував випуски словника до видання [78].

У нього остаточно сформувався основний напрям наукових зацікавлень: українська історична антропоніміка. Сприяв цьому і М. Худаш (з 1980 року – доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту народознавства НАН України у Львові), науковий керівник кандидатської дисертації Романа Осташа “Українська антропонімія першої половини XVII ст. Чоловічі власні особові імена (на матеріалі Реєстру Запорозького Війська 1649 р.)”. Реєстр Війська Запорозького 1649 року – визначна пам'ятка української мови половини XVII століття, унікальне джерело з історії українського козацтва і державності України. Цей документ вивчали в різних аспектах мовознавці М. Худаш, С. Бевзенко (за публікацією О. Бодяньського), історик Ф. Шевченко.

Роман Осташ на основі оригіналу уклав повний список чоловічих власних особових імен у великій за обсягом писемній пам'ятці (понад 40 тисяч осіб). Такого обсягу антропонімного матеріалу за один раз раніше в науковий обіг не вводили. Він дослідив фонетичні та словотвірні способи народної адаптації церковних імен, проаналізував усі словотвірчі суфікси у цих іменах. Аналіз імен у Реєстрі проведено як на певному історичному зрізі, у синхронії (антропонімія середини XVII століття), так і в контексті попередніх та наступних після Реєстру століть розвитку української антропонімії, у діахронії (у контексті XIV–XX століть). Він зробив узагальнювальний огляд усього іменника Реєстру (церковних імен, слов'янських автохтонних імен, імен, запозичених у той час із інших антропонімійних систем).

26 лютого 1987 року в Ужгородському університеті Роман Осташ блискуче захистив кандидатську дисертацію [8]. Офіційними опонентами були доктор філологічних наук, професор П. Бевзенко та доктор філологічних наук, професор П. Чучка. Оцінка наукового рівня роботи членами Вченої ради була високою, дехто висував навіть ідею додати ще одного опонента, щоб затвердити роботу як докторську. Уперше дослідження Реєстру було проведено не за публікацією О. Бодяньського (1875 року), яка була з численними друкарськими помилками, а на основі оригіналу, який зберігається у Москві (Російський державний архів давніх актів, фонд Ф. Ф. Мазуріна). Практично Реєстр відкрив для сучасників Ф. Шевченко, розшукавши в архіві оригінал [21: 574]. Роман Осташ неодноразово працював у Москві в архіві. В архівній картці на видання справи читачеві було єдине прізвище: Ф. Шевченко, після нього – Р. Осташ.

На початку 90-х років ХХ століття разом з істориками Інституту археографії НАН України Роман Осташ узяв участь у підготовці видання тексту Реєстру та його науковому опрацюванні. Ця транслітерація тексту вийшла друком у 1995 році [74]. Окрім тексту пам'ятки, у “Додатках” розміщено дослідження Романа Осташа (“Ідентифікація особи в Реєстрі” [22], “Індекс власних особових імен” (у співавторстві з Н. Осташ) [52], “До походження прізвищевих назв Реєстру (Спроба етимологічного словника)” [18], “З історії дослідження «Реєстру Війська Запорозького 1649 року»” [21], “Матеріали до бібліографії” [30].

Після захисту дисертації Роман Осташ продовжив роботу над Реєстром: у нього виник задум створити словник українських власних особових імен середини ХVII століття. Уперше історичну онімну лексику (топоніми й антропоніми) було представлено у “Словнику староукраїнської мови ХIV–ХV ст.” [76], а у 1958 році Л. Гумецька розглянула й проаналізувала власні назви у монографії “Нарис словотворчої системи української актової мови ХIV–ХV ст.” [2]. Спеціальних лексикографічних праць про власні особові назви ХVI–ХVIII століть не було. Роман Осташ запропонував оригінальну і новаторську структуру словникової статті, у якій можна передати в синхронії та діахронії багатоманітність різних мовних і позамовних характеристик, що групуються навколо ядра словникової статті – реєстрового слова. Побудова словникової статті пристосована до особливостей вивчення й опрацювання історичного антропонімікону. Структура словникової статті охоплює вісім розділів, у яких визначено походження й етимологію імені, приклади вживання цього імені в Реєстрі, зазначено кількість носіїв особового імені у списках полків згідно із графічними або фонетичними варіантами, уживання імені або його основи в Реєстрі як прізвищевої назви, наявність зазначеного імені в інших українських писемних пам'ятках і словниках минулих століть, фіксація імені у сучасному нормативному словнику власних особових імен або у словниках імен інших типів, фіксація імені у функції сучасного українського прізвища або його основи, паралелі з інших мов. Залучення для порівняння ономастичного матеріалу з інших слов'янських мов давало змогу побачити українські ономастичні явища в ширшому контексті. Уведений у науковий обіг у такому плані український ономастичний матеріал є цінним для окреслення загальної картини слов'янської ономастики.

Робота над створенням словника тривала три десятиліття. Роман Осташ удосконалював його постійно, не поспішаючи друкувати. Перша ластівка частини праці (літера А) з'явилася у 2004 році під назвою “Українські особові імена середини XVII ст. як об’єкт лексикографії” [69].

Згодом з’являються інші літери словника, які автор публікував частинами в українських та закордонних виданнях упродовж 2005–2010 років. Починаючи з 2011 року, окремі частини словника виходять у співавторстві з Л. Осташ. Праця перебуває у стадії завершення і чекає на видавця та фінансову підтримку. Цей словник став сенсом життя вченого, над ним він працював до останніх хвилин свого передчасно обірваного життя.

Роман Осташ постійно перебував у вирі наукового процесу. Історична антропонімія спонукала до з’ясування багатьох недосліджених питань, до уточнень чи то етимологій антропонімів, чи часу їх функціонування, чи їх структури тощо.

Діапазон наукових зацікавлень вченого надзвичайно широкий. Він досліджував чоловічі слов’янські автохтонні імена в козацькій антропонімії, простежив їх походження, частоту вживання, географічне поширення [9; 15; 16; 66; 73].

У низці праць дослідник звертався до проблем словотвору антропонімів. Докладно аналізував Р. І. Осташ творення чоловічих власних імен за допомогою суфікса -к-о в українській антропонімії першої половини XVII століття. Аналізуючи антропоніми із зазначеним дериватором, автор докладно простежив мотиваційну базу утворень на -к-о, з’ясував не лише роль цього суфікса у структурі особових імен, але й прізвищевих назв. Дослідник вказав на цінність картографування антропонімійних словотвірних явищ [67]. Цікавою, малодослідженою і потрібною для ономастів є праця, яка аналізує однофонеми суфікси при творенні власних особових імен в українській антропонімії середини XVII століття [12]. Питання словотвору імен висвітлюють інші публікації автора [49; 54].

Учений досліджував різні аспекти функціонування імен [13; 19; 26; 63; 71; 72], прізвищ [44; 47], висвітлював питання корінних і некорінних прізвищ [28; 29], з’ясовував нові тенденції у дослідженні української історичної антропонімії [34].

Вагоме місце у науковому доробку дослідника займають проблеми етимології антропонімів [50]. Першою спробою етимологічного словника прізвищевих назв, створеного на джерельному матеріалі “Реєстру Війська Запорозького 1649 року”, є праця “До походження прізвищевих назв Реєстру (Спроба етимологічного словника)” [18].

Також Р. І. Осташ уважно і проникливо досліджував наявність іншомовних елементів в антропонімії України, різноманітні етнічні контакти в Україні у XVI–XVII століттях [10; 20; 33; 35; 68].

Одним із аспектів наукових зацікавлень вченого була неофіційна антропонімія – українські прізвиська. Цій проблемі він присвятив цикл статей на тему “Із життя сучасних українських прізвищ” [23; 24; 25], а також інші публікації [31].

Увагу науковця привертала різні питання регіональної антропонімії, які охоплюють територію Наддністрянщини [37; 39; 40; 55], Бойківщини [38],

Гуцульщини [14; 48; 51], Холмщини [45; 47; 53]. Цікавили дослідника і питання топоніміки, зокрема онімізація апелювативів при виникненні ойконімів [17; 36].

Вагому частку у науковій спадщині Р. І. Осташа становлять рецензії на публікації різного спрямування (топоніміка [41; 59], антропоніміка [11; 56; 58; 60; 65]), які з'явилися як в Україні, так і за кордоном (Чехія [27; 46; 61; 62], Болгарія [57]).

Чимало українських дослідників пропріальної лексики своїм науковим зростанням завдячують саме Р. І. Осташеві. Як досвідченого антропоніміста його запрошували опонувати кандидатські дисертації з різних проблем ономастики: І. Єфименко "Українські прізвищеві назви XVI ст." (2001), Л. Кравченко "Антропонімія Лубенщини" (2002), С. Шеремета "Антропонімія північної Тернопільщини" (2002), Л. Ящук "Антропонімія Житомирщини XVI–XVII ст." (2008), Н. Шульська "Неофіційна антропонімія Західного Полісся" (2011), О. Нестерчук "Словотвір варіантів власних особових імен жителів Волинського Полісся" (2014).

Після 2009 року Роман Осташ працював лише над своїми науковими проектами. До речі, після звільнення з Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України його запросили на викладацьку роботу інші наукові установи, але він не дав згоди. Одержував він пропозиції працювати і в закордонних університетах. Працював вдома, у бібліотеці, брав, як і раніше, активну участь у науковому житті: писав рецензії на наукові видання, виступав з доповідями на численних конференціях, виступав опонентом на захистах дисертацій, публікував свої дослідження. У нього з'явилося більше можливостей відвідувати рідне село Стриганці, де йому і добре працювалося (завжди брав комп'ютер із собою), і думалося, і відпочивалося. (Село Стриганці Тисменицького району Івано-Франківської області розташоване за 30 км від м. Івано-Франківська і локалізовано на південному заході наддністрянського діалекту. Вважають, що воно засноване у 1624 році. Село фігурує на карті французького інженера-картографа Левассера де Боплана з 1650 року). А ще – це своєрідні діалектологічні експедиції, які він організовував разом із дочкою Любою. Про лексикографічне опрацювання лексики села Стриганці у Романа Осташа виникла думка давно. У рідному селі він сам чи з сім'єю бував часто, кожного разу привозив багато діалектних записів від мами, родичів, односельців. Почав записувати матеріали на початку 70-х років. Назбиралася чимала картотека, яка згодом спонукала до роботи над укладанням словника. У другій половині 90-х років до записування слів і поповнення картотеки активно долучилася Л. Осташ. Перші літери (А, Б, В) майбутнього словника автори починають публікувати з 2010 року [43]. У цих публікаціях подано апелювативну та онімну лексику, дано характеристику особливостей стриганецької говірки, обґрунтовано наявність у словнику лексем, які збігаються з літературними. Чітко визначено фонетичні, морфологічні, словотвірні, синтаксичні та стилістичні риси говірки. Обов'язковою у словнику є транскрипція та виклад лексичного значення кожного реєстрового слова. При реєстрових словах наявні розлогі ілюстрації. У словнику індексом угорі розмежовано омоніми, певними ремарками позначено як при реєстровому слові, так і в ілюстративній частині переносність, образність, ситуативність мовлення. Словник містить велику кількість фразеологізмів.

Завданнями словника передбачено максимально детальну характеристику слова у межах словникової статті, а не просто констатацію його наявності на відповідній діалектній території. Уже опубліковано чимало частин словника. У майбутньому мовознавці (триває підготовка праці до видання) зможуть познайомитися з повною версією словника.

Працюючи над різними лексикографічними проектами, Роман Осташ уважно стежив за розвитком ономастичних досліджень в Україні та за її межами. За характером і вдачею був людиною відкритою, доброзичливою, безкорисливою, порядною, інтелігентною. Він підтримував контакти як з авторитетними науковцями, так і з початківцями, яким він і давав поради, і ділився з ними фаховою літературою, своїми знаннями та науковим досвідом. Він спілкувався з ними на наукових конференціях (відомо: там, де є Роман Осташ, там обов'язково виникають цікаві фахові дискусії), листовно, обмінюючись новинками мовознавчих видань. Роман Осташ був високопрофесійним дослідником, який уважно ставився до найменших деталей, не терпів наукової недбалості та поверховості: в оцінці таких явищ був безкомпромісним. Водночас при з'ясуванні тих чи інших проблем радився з іншими мовознавцями. Коло таких науковців було широким – Г. Аркушин, Д. Бучко, В. Горпинич, П. Гриценко, Й. Дзендзелівський, І. Железняк, О. Карпенко, В. Мойсієнко, С. Пахомова, М. В. Скаб, М. С. Скаб, М. Худаш, П. Чучка, В. Шульгач та багато інших.

У 2008 році Роман Осташ входив до складу відновленої Української ономастичної комісії (організовано у 1960 році), брав участь у підготовці матеріалів друкованого органу Української ономастичної комісії – “Повідомлення Української ономастичної комісії”.

Інколи виникала потреба з'ясувати те чи інше питання з дослідниками-істориками, з якими він також підтримував і наукові, і людські дружні стосунки (доктори історичних наук В. Нечитайло, В. Степанков (м. Кам'янець-Подільський), кандидат історичних наук О. В. Тодійчук (м. Київ), кандидат історичних наук О. Луцький, доктор історичних наук Я. Дашкевич, відомий сходознавець Я. Полотнюк (м. Львів)).

Роман Осташ підтримував наукові контакти з відомими вченими інших країн – Е. Айхлер (Ляйпциг, Німеччина), М. Гарвалік, М. Кнаппова (Прага, Чехія), І. Митнік (Варшава, Польща), М. Лесів (Люблін, Польща), О. Суперанська (Москва, Росія), листувався, обмінювався з ними фаховою літературою, писав рецензії на їхні видання, зустрічався з ними на міжнародних конференціях.

Працюючи над різними проблемами ономастики, Р. І. Осташ намагався осмислити роль і внесок у науку відомих представників Львівської ономастичної школи – Ю. К. Редька [42], М. Л. Худаша [7; 32], висловлював свої міркування та погляди на розвиток львівської ономастики [64]. Він уперше відважився з'ясувати значення наукової діяльності львівських ономастів (Л. Гумецької, М. Худаша, Р. Керсти, Д. Бучка, Є. Черняхівської, О. Купчинського) та їхніх учнів (Б. Близнюк, М. Демчук, З. Купчинської, М. Сенів, І. Фаріон, Р. Осташа), а також, що нового внесли вони у розвиток української ономастики.

Окрім того, Р. І. Осташ працював над різними лексикографічними проектами (історична лексикографія, діалектна лексикографія), але головним смислом останніх

десятиліть його наукової діяльності був, звичайно, словник власних особових імен середини XVII століття. Ми намагалися дати якомога вичерпнішу характеристику наукової спадщини вченого у царині ономастики. Сподіваємося, що цей огляд принесе користь майбутнім дослідникам пропріальної лексики.

Висновки та перспективи використання результатів дослідження. Огляд наукової діяльності Р. І. Осташа сприятиме подальшому розвитку української та слов'янської ономастики. Сьогодні відчутна настійна потреба у створенні узагальнювальних праць з історії науки про оніми. Публікація, яка інформує про здобутки окремих особистостей, є своєрідним внеском в історію української мовознавчої науки.

“Наш обов'язок – зафіксувати цю епоху у спогадах, наукових статтях, осмислити їхній [львівських ономастів. – Л. О.] внесок у розвиток прекрасної науки – ономастики” (переклад наш. – Л. О.) [7: 133].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Вербиц С. О.* Українська ономастика в наукових і навчальних виданнях (2001–2017 рр.) / С. О. Вербиц // Повідомлення Української ономастичної комісії / [відп. ред. В. В. Німчук]. – Луцьк : Терен, 2018. – Вип. 3 (18). – С. 14–27.
2. *Гумецька Л. Л.* Нарис словотворчої системи української актової мови XIV–XV ст. / Л. Л. Гумецька. – Київ : Видавництво Академії наук Української РСР, 1958. – 297 с.
3. Лукія Лук'янівна Гумецька : бібліографічний покажчик / уклад. М. А. Вальо, Г. В. Войтів. – Львів, 1981. – 47 с.
4. Михайло Худаш : бібліографічний покажчик / упорядники : Марія Чікало, Ярослава Єрмолович. – Львів : ІУ, 2005. – 39 с.
5. *Осташ Л. Р.* Бібліографія наукових праць Романа Івановича Осташа / Л. Р. Осташ // *Studia Ucrainica Varsoviensia / Uniwersytet Warszawski, Katedra Ukrainistyki ; [pod red. I. Mytnik].* – Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2017. – Т. 5. – С. 309–321.
6. *Осташ Л. Р.* Список наукових праць Романа Івановича Осташа / Підготувала Л. Р. Осташ / Л. Р. Осташ // *Студії з ономастики та етимології.* 2015–2016 / [відп. ред. О. П. Карпенко]. – Київ, 2017. – С. 274–286.
7. *Осташ Р. И.* Время осмысливать: М. Л. Худаш в истории украинской ономастики / Р. И. Осташ // *Ономастичні науки. Λογος оноμαστικῆς.* – 2013. – № 5. – С. 125–134.
8. *Осташ Р. И.* Украинская антропонимия первой половины XVII века. Мужские личные имена (на материале Реестра Запорожского Войска 1649 г. : автореф. дисс. на соискание ученой степени канд. филол. наук : спец. 10.02.02 “Языки народов СССР (украинский язык)” / Р. И. Осташ. – Ужгород, 1986. – 16 с.
9. *Осташ Р. И.* Славянские автохтонные личные имена в памятниках украинской письменности XVI – первой половины XVII в. / Р. И. Осташ // *Актуальные проблемы исторической лексикологии и лексикографии восточнославянских языков : тезисы докладов II Всесоюзной научной конференции.* – Днепропетровск, 1988. – Ч. II. – С. 100–102.

10. *Осташ Р. И.* Этнические контакты западных и южных славян на Украине в XVI – первой половине XVII в. (по данным антропонимии) / Р. И. Осташ // Всесоюзная сессия по итогам полевых этнографических и антропологических исследований 1982–1983 гг. : тезисы докладов. – Черновцы, 1984. – Ч. I. – С. 90–91.

11. *Осташ Р. I.* Вагомий здобуток славістики [Рец. на:] Пахомова С. М. Історія російської антропонімії: Посібник для спецкурсу / Ужгородський національний університет. – Ужгород, 2006. – 64 с. / Р. I. Осташ // Науковий вісник Ужгородського університету. – Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2007. – С. 162–166. – (Серія “Філологія” ; вип. 16).

12. *Осташ Р. I.* Власні особові імена з однофемними суфіксами в українській антропонімії середини XVII століття / Р. I. Осташ // *Linguistica slavica*. Ювілейний збірник на пошану Ірини Михайлівни Желєзняк / НАН України, Інститут української мови ; [відп. ред. В. П. Шульгач]. – Київ : Кий, 2002. – С. 104–115.

13. *Осташ Р. I.* Власні особові імена у функції прізвищевих назв / Р. I. Осташ // Українська лексика в історичному та ареальному аспектах / [відп. ред. Р. Й. Керста]. – Київ : Наукова думка, 1991. – С. 155–163.

14. *Осташ Р. I.* Внесок А. Вінченза в дослідження гуцульських власних особових імен / Р. I. Осташ // Гуцульські говірки. Лінгвістичні та етнолінгвістичні дослідження. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2000. – С. 55–66.

15. *Осташ Р. I.* Давні слов'янські імена з Вінниччини на фоні всієї української антропонімії XVII ст. / Р. I. Осташ // Тези доповідей Дванадцятієї Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції, 7 вересня 1993 р. / [відп. ред. М. М. Кравець]. – Вінниця, 1993. – С. 63.

16. *Осташ Р. I.* Давні слов'янські імена на Брацлавщині у першій половині XVII ст. / Р. I. Осташ // Тези доповідей Третьої Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції. – Вінниця, 1985. – С. 59.

17. *Осташ Р. I.* До питання про онімізацію апелативів при виникненні ойконімів у XVI–XVII ст. / Р. I. Осташ // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – С. 222–235. – (Серія : Мовознавство ; вип. 1 (16)).

18. *Осташ Р. I.* До походження прізвищевих назв Реєстру (Спроба етимологічного словника) / Р. I. Осташ // Реєстр Війська Запорозького 1649 року: транслітерація тексту / підготували до друку: О. В. Тодійчук (головний упорядник), В. В. Страшко, Р. I. Осташ, Р. В. Майборода; відп. ред. Ф. П. Шевченко. – Київ : Наукова думка, 1995. – С. 517–567.

19. *Осташ Р. I.* Загадка імені / Р. I. Осташ // Перемиські дзвони. – Перемишль, 1997. – № 2. – С. 27–28.

20. *Осташ Р. I.* Західно- і південнослов'янські елементи в українській антропонімії першої половини XVII століття / Р. I. Осташ // Лексика української мови в її зв'язках з сусідніми слов'янськими і неслов'янськими мовами : тези доповідей. – Ужгород, 1982. – С. 169–171.

21. *Осташ Р. I.* З історії дослідження “Реєстру Війська Запорозького 1649 року” / Р. I. Осташ // Реєстр Війська Запорозького 1649 року: транслітерація тексту / підготували до друку: О. В. Тодійчук (головний упорядник), В. В. Страшко,

Р. І. Осташ, Р. В. Майборода; відп. ред. Ф. П. Шевченко. – Київ : Наукова думка, 1995. – С. 574–581.

22. *Осташ Р. І.* Ідентифікація особи в Реєстрі / Р. І. Осташ // Реєстр Війська Запорозького 1649 року: транслітерація тексту / підготували до друку: О. В. Годійчук (головний упорядник), В. В. Страшко, Р. І. Осташ, Р. В. Майборода; відп. ред. Ф. П. Шевченко. – Київ : Наукова думка, 1995. – С. 505–512.

23. *Осташ Р. І.* Із життя сучасних українських прізвиськ. 1. / Р. І. Осташ // Українська пропріальна лексика : матеріали наукового семінару 13–14 вересня 2000 р. / НАН України, Інститут української мови ; [відп. ред. І. М. Железняк]. – Київ : Кий, 2000. – С. 115–121.

24. *Осташ Р. І.* Із життя сучасних українських прізвиськ. 2. / Р. І. Осташ // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. Українське і слов'янське мовознавство. – Ужгород, 2001. – Вип. 4. – С. 534–537.

25. *Осташ Р. І.* Із життя сучасних українських прізвиськ. 3 / Р. І. Осташ // Діалектологічні студії 6 : Лінгвістичний атлас – від створення до інтерпретації / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича ; [відп. ред. П. Гриценко, Н. Хобзей]. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2006. – С. 293–302.

26. *Осташ Р. І.* Імена в козацьких реєстрах / Р. І. Осташ // Жовтень. – 1984. – № 4. – С. 105–107.

27. *Осташ Р. І.* Кольори в чеських власних назвах [Рец. на:] Štěpán Pavel. Označení barev a jejich užití v toponymii Čech / Univerzita Karlova v Praze. Filozofická fakulta. – Praha, 2004. – 158 s. / Р. І. Осташ // Діалектологічні студії. 5 : Фонетика, морфологія, словотвір / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича ; [відп. ред. П. Гриценко, Н. Хобзей]. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2005. – С. 362–367.

28. *Осташ Р. І.* Корінні і некорінні прізвища / Р. І. Осташ // Українська історична та діалектна лексика : збірник наукових праць. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2003. – Вип. 4. – С. 342–352.

29. *Осташ Р. І.* Корінні і некорінні прізвища: постановка проблеми / Р. І. Осташ // Наукові записки / Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. – Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2001. – С. 54–57. – (Серія: Філологічні науки (мовознавство) ; вип. 37).

30. *Осташ Р. І.* Матеріали до бібліографії / Р. І. Осташ // Реєстр Війська Запорозького 1649 року: транслітерація тексту / підготували до друку: О. В. Годійчук (головний упорядник), В. В. Страшко, Р. І. Осташ, Р. В. Майборода; відп. ред. Ф. П. Шевченко. – Київ : Наукова думка, 1995. – С. 582–585.

31. *Осташ Р. І.* Механізми взаємодії індивідуальних, родових і родинних прізвиськ / Р. І. Осташ // Традиційне і нове у вивченні власних імен : тези доповідей міжнародної ономастичної конференції. Донецьк–Горлівка–Святогірськ, 13–16 жовтня 2005 р. – Горлівка : Видавництво ГДПШМ, 2005. – С. 106–109.

32. *Осташ Р. І.* Михайло Лукич Худаш / Р. І. Осташ // Повідомлення Української ономастичної комісії. Нова серія. – Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. – Вип. 1 (16). – С. 104–106.

33. *Осташ Р. І.* Молдавани на Брацлавщині у першій половині XVII ст. / Р. І. Осташ // Тези доповідей Четвертої Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції (Вінниця, 4 вересня 1986 р.). – Вінниця, 1986. – С. 90–91.

34. *Осташ Р. І.* Нові тенденції у дослідженні української історичної антропонімії / Р. І. Осташ // Nowe nazwy własne – nowe tendencje badawcze / pod red. Aleksandry Cieślikowej, Barbary Czoprek-Korciuch i Katarzyny Skowronek. – Kraków : PANDIT, 2007. – S. 203–209.

35. *Осташ Р. І.* Оними як свідки давніх міграційних процесів / Р. І. Осташ // Іншомовні елементи в ономастиці України : матеріали наукового семінару 12–13 вересня 2001 р. / НАН України, Інститут української мови ; [відп. ред. В. П. Шульгач]. – Київ : Київ, 2001. – С. 76–79.

36. *Осташ Р. І.* Онімізація апелютивів у процесі ойконімотворення / Р. І. Осташ // Студії з ономастики та етимології. 2007 / НАН України, Інститут української мови ; [відп. ред. В. П. Шульгач]. – Київ, 2007. – С. 211–219.

37. *Осташ Р. І.* Антропонімія наддністрянського села Стриганці / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Українська історична та діалектна лексика / [відп. ред. Д. Гринчишин]. – Львів, 1996. – Вип. 3. – С. 200–207.

38. *Осташ Р. І.* Власні особові імена в антропонімії Бойківщини / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Бойківщина. Історія та сучасність : матеріали історико-народознавчої конференції “Минуле і сучасне Бойківщини” (Самбір, 6 березня 1995 р.). – Львів : ФІРА-люкс, 1996. – С. 104–106.

39. *Осташ Р. І.* Деривація розмовних варіантів особових власних імен у мовленні наддністрянців / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Ономастика і апелютиви (проблеми словотвірної дериватології) / відп. ред. В. О. Горпинич. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський держ. ун-т, 1999. – Вип. 7. – С. 166–171.

40. *Осташ Р. І.* Динаміка власних особових імен на Наддністрянщині / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Ономастика східних слов'ян : тези доповідей наукового семінару. – Київ, 1996. – С. 56–57.

41. *Осташ Р. І.* Життя, закарбоване в назвах [Рец. на:] Словник мікротопонімів і мікрогідронімів північно-західної України та суміжних земель / упорядник Г. Л. Аркушин. – Луцьк : РВВ “Вежа” Волинського національного університету ім. Лесі Українки, 2006–2007. – Т. 1–2 / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Діалектологічні студії. 7 : Традиції і модерн / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича ; [відп. ред. Павло Гриценко, Наталя Хобзей]. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2008. – С. 356–366.

42. *Осташ Р. І.* Рукописна ономастична спадщина Ю. К. Редька в контексті сучасної епохи / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Юліан Редько (1905–1993) : Статті. Спогади. Матеріали. – Львів, 2006. – С. 397–414.

43. *Осташ Р. І.* Словник говірки села Стриганці Тисменицького району Івано-Франківської області [А, Б, В] // Діалектологічні студії. 9 : Запозичення та інтерференція / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича ; [відп. ред. Павло Гриценко, Наталя Хобзей]. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2010. – С. 347–410.

44. *Осташ Р. І.* Українські прізвища у світлі історичної антропонімії / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Ономастика і апелютиви : збірник наукових праць :

ювілейний випуск на пошану 80-річчя від дня народження професора В. О. Горпинича. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2007. – Вип. 30. – С. 329–337.

45. *Осташ Р. І.* Холмські прізвища в антропонімійному просторі України / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Волинь філологічна: текст і контекст. Західнополіський діалект у загальноукраїнському та всеслов'янському контекстах : збірник наукових праць / [упорядкування Г. Л. Аркушина]. – Луцьк, 2007. – Вип. 4. – С. 250–258.

46. *Осташ Р. І.* Чеські прізвища в мові і суспільстві [Рец. на:] Knappová Miloslava. Naše a cizí příjmení v současné češtině. – Liberec: TAX AZ KORT, 2002. – 256 s. / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Діалектологічні студії 4 : Школи, постаті, проблеми / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича ; [відп. ред. П. Гриценко, Н. Хобзей]. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2004. – С. 527–536.

47. *Осташ Р. І.* Власні особові імена в антропонімії Холмщини / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Проблеми регіональної ономастики : тези доповідей і повідомлень наукового семінару. – Київ, 1994. – С. 38–39.

48. *Осташ Р. І.* Гуцульські прізвища: запозичення і псевдозапозичення / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Studia Slovacistica. Випуск 9 : Ономастика. Антропоніміка : зб. наук. ст. / [Упоряд. і відп. ред. : С. Пахомова, Я. Джоганик]. – Ужгород : Видавництво Олександра Гаркуші, 2009. – С. 55–61.

49. *Осташ Р. І.* Давньоруські традиції у творенні чоловічих імен в українській антропонімії I пол. XVII ст. / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Молоді учні-суспільствознавці УРСР – 70-річчю Великого Жовтня : тези Республіканської науково-теоретичної конференції. – Львів, 1987. – С. 198–199.

50. *Осташ Р. І.* До етимології прізвищевих назв козаків із Вінниччини XVII ст. / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Тези доповідей Чотирнадцятої Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції, 5 вересня 1995 р. / Вінницький педагогічний ін-т ; відп. ред. М. Кравець [та ін.]. – Вінниця, 1995. – С. 17–19.

51. *Осташ Р. І.* До питання про етимологізацію гуцульських прізвищ / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Філологія. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2010. – Вип. XXV–XXVI. – С. 63–67.

52. *Осташ Р. І.* Індекс власних особових імен / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Реєстр Війська Запорозького 1649 року: транслітерація тексту / підготували до друку: О. В. Тодійчук (головний упорядник), В. В. Страшко, Р. І. Осташ, Р. В. Майборода; відп. ред. Ф. П. Шевченко. – Київ : Наукова думка, 1995. – С. 513–516.

53. *Осташ Р. І.* Прізвища переселенців із Холмщини в антропонімійному просторі України / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Студії з ономастики та етимології. 2002 / НАН України, Інститут української мови ; [відп. ред. О. П. Карпенко]. – Київ : Київ, 2002. – С. 159–174.

54. *Осташ Р. І.* Словотвір козацьких власних особових імен у XVII ст. / Р. І. Осташ, Л. Р. Осташ // Словотвір як вияв динаміки мови : тези доповідей наукової конференції, присвяченої пам'яті проф. Теодозія Возного (12 квітня 1994 р.). – Львів, 1994. – Ч. II. – С. 38–39.

55. *Осташ Р. І.* Прізвища жителів с. Стриганці Тисменицького р-ну Івано-Франківської обл. / Р. І. Осташ // Студії з ономастики та етимології. 2008 / НАН України, Інститут української мови; [відп. ред. О. П. Карпенко]. – Київ : Університетське вид-во ПУЛЬСАРИ, 2008. – С. 280–282.

56. *Осташ Р. І.* [Рец. на:] Железняк І. М. Слов'янська антропоніміка (вибрані статті) / відп. ред. В. П. Шульгач. К.: Кий, 2011. 288 с. / Р. І. Осташ // Студії з ономастики та етимології. 2014 / НАН України, Інститут української мови; [відп. ред. В. П. Шульгач]. – Київ : Кий, 2014. – С. 204–213.

57. *Осташ Р. І.* [Рец. на:] Недялка Иванова, Пенка Радева. Имената на българите: Домашни имена. Заети имена. Празничнокалендарен іменник. Велико Търново: Изд-во “АБАГАР”, 2005. 248 с. / Р. І. Осташ // Студії з ономастики та етимології. 2007 / НАН України, Інститут української мови; [відп. ред. В. П. Шульгач]. – Київ, 2007. – С. 411–416.

58. *Осташ Р. І.* [Рец. на:] Пахомова С. М. Історія російської антропонімії: Посібник для спецкурсу / Ужгородський національний університет. – Ужгород, 2006. – 64 с. / Р. І. Осташ // Вопросы ономастики. – 2010. – № 2(9). – С. 155–160.

59. *Осташ Р. І.* [Рец. на:] Словник мікротопонімії Черкащини / укл. Т. О. Гаврилова, З. М. Денисенко. Черкаси: Вид. В. Ю. Чабаненко, 2010. 494 с. / Р. І. Осташ // Студії з ономастики та етимології. 2011–2012 / НАН України, Інститут української мови; [відп. ред. О. П. Карпенко, В. П. Шульгач]. – Київ : Кий, 2012. – С. 320–329.

60. *Осташ Р. І.* [Рец. на:] Шульська Н. М. Словник прізвищ жителів межиріччя Стиру та Горині. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2008. 164 с. / Р. І. Осташ // Студії з ономастики та етимології. 2009 / НАН України, Інститут української мови; [відп. ред. В. П. Шульгач]. – Київ : Довіра, 2009. – С. 296–304.

61. *Осташ Р. І.* [Рец. на:] Libuše Olivová-Nezbedová, Jitka Maleninská. Slovník pomístních jmen v Čechách. Úvodní svazek. Praha: Academia, 2000. 171 s. / Р. І. Осташ // Студії з ономастики та етимології. 2005 / НАН України, Інститут української мови; [відп. ред. В. П. Шульгач]. – Київ, 2005. – С. 250–254.

62. *Осташ Р. І.* [Рец. на:] Slovník pomístních jmen v Čechách. I (A). Pod vedením Jany Matúšové zpracovali: Libuše Olivová-Nezbedová, Jitka Maleninská, Milan Harvalík, Martina Mackovičová. – Praha: Academia, 2005. – 110 s.; II (B–Bau). Pod vedením Jany Matúšové zpracovali: Jitka Maleninská, Miriam Giger, Martina Hamplová, Pavel Štěpán, Martina Mackovičová. – Praha : Academia, 2006. – 166 s. / Р. І. Осташ // Студії з ономастики та етимології. 2008 / НАН України, Інститут української мови; [відп. ред. О. П. Карпенко]. – Київ : Університетське вид-во ПУЛЬСАРИ, 2008. – С. 264–268.

63. *Осташ Р. І.* Рідкісні чоловічі особові імена на Поділлі в першій половині XVII ст. / Р. І. Осташ // Проблеми етнографії Поділля : тези доповідей наукової конференції. – Кам'янець-Подільський, 1986. – С. 199–201.

64. *Осташ Р. І.* Роздуми про львівську ономастику / Р. І. Осташ // Повідомлення Української ономастичної комісії. Нова серія. – Київ, 2012. – Вип. 1 (16). – С. 17–41.

65. *Осташ Р. І.* Скарбниця імен [Рец. на:] Трійняк І. І. Словник українських імен / [відп. ред. І. М. Желізняк]. – Київ : Довіра, 2005. – 509 с. / Р. І. Осташ // Українська мова. – 2006. – № 3. – С. 117–121.

66. *Осташ Р. І.* Слов'янські автохтонні імена в духовній культурі українців в XVI – першій половині XVII ст. / Р. І. Осташ // Прогресивна суспільно-політична думка в боротьбі проти феодальної реакції та католицько-уніатської експансії на Україні: тези Республіканської науково-теоретичної конференції. – Львів, 1988. – С. 87–89.

67. *Осташ Р. І.* Суфікс *-к-о* в козацькій антропонімії першої половини XVII ст.: лінгвогеографічний погляд / Р. І. Осташ // Діалектологічні студії. 1: Мова в часі і просторі / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича; [відп. ред. П. Гриценко, Н. Хобзей]. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2003. – С. 84–110.

68. *Осташ Р. І.* Тюркські елементи в українській антропонімії / Р. І. Осташ // Українська історична та діалектна лексика / [відп. ред. Л. М. Полюга]. – Київ : Наукова думка, 1985. – С. 124–137.

69. *Осташ Р. І.* Українські особові імена середини XVII ст. як об'єкт лексикографії [1. А] / Р. І. Осташ // Діалектологічні студії. 4: Школи, постаті, проблеми / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича; [відп. ред. П. Гриценко, Н. Хобзей]. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2004. – С. 392–410.

70. *Осташ Р. І.* Українські прізвиська у світлі історичної та діалектної антропонімії / Р. І. Осташ // Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2007. – С. 50–54. – (Слов'янська філологія; вип. 354–355).

71. *Осташ Р. І.* Українці XVI–XVII ст. крізь призму власних імен / Р. І. Осташ // Актуальные вопросы славянской ономастики : материалы III Международной научной конференции “Славянская ономастика в ареальном, этимологическом и хронологическом аспектах”, 6–7 октября 2006 г. / [отв. ред. Р. М. Козлова]. – Гомель : ГГУ им. Ф. Скорины, 2006. – С. 199–204.

72. *Осташ Р. І.* Чоловічі особові власні імена на Чернігівщині в I половині XVII ст. / Р. І. Осташ // Друга Чернігівська наукова конференція з історичного краєзнавства (Чернігів, грудень 1988) : тези доповідей. – Чернігів ; Ніжин, 1988. – С. 95–96.

73. *Осташ Р. І.* Чоловічі слов'янські автохтонні імена в козацькій антропонімії / Р. І. Осташ // Українська історична та діалектна лексика / [відп. ред. Л. М. Полюга]. – Київ : Наукова думка, 1995. – Вип. 2. – С. 132–137.

74. Реєстр Війська Запорозького 1649 року: транслітерація тексту / Підготували до друку: О. В. Тодійчук (головний упорядник), В. В. Страшко, Р. І. Осташ, Р. В. Майборода; відп. ред. Ф. П. Шевченко. – Київ : Наукова думка, 1995. – 592 с.

75. Розалія Керста : бібліографічний покажчик / [уклад. Ольга Кровицька]. – Львів : ІУ, 2005. – 39 с.

76. Словник староукраїнської мови XIV–XV ст. – Київ 1977–1978. – Т. 1–2.

77. Словник української мови XVI – першої половини XVII ст. / відп. ред. Д. Гринчишин. – Вип. 3 / уклад. Р. Осташ (*боклага – болчийсѧ; в – весъной*) та ін. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 1996. – С. 13–46, 157–251; Вип. 9 / уклад. Р. Осташ (*ж – жовотъ; з – загонити*) та ін. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2002. – С. 112–172, 185–255; Вип. 10 / уклад. Р. Осташ (*загонъ – замылати; запрашати – заслонатисѧ; затвердильй – затрачаючій*) та ін. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2003. – С. 3–109, 163–200, 246–255; Вип. 11 / уклад. Р. Осташ (*затраченє – заорати*) та ін. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2004. – С. 3–37; Вип. 12 / уклад. Р. Осташ (*зъєднченє – зать*) та ін. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2005. – С. 218–244.

78. Словник української мови XVI – першої половини XVII ст. / відп. ред. Д. Гринчишин. – Вип. 4 / випуск до видання підготували Р. Осташ та ін. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 1997. – 260 с.; Вип. 6 / випуск до видання підготували Р. Осташ та ін. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 1999. – 256 с.

79. Українська ономастика: бібліографічний покажчик / відп. ред. С.О. Вербич. – Київ, 2013. – 368 с.

80. Фаріон І. Ономастичні дослідження у Львівському університеті / І. Фаріон // Українська філологія: школи, постаті, проблеми. – Львів : Світ, 1999. – Ч. 1. – С. 143–148.

REFERENCES

1. Verbych, S. O. (2018). Ukrainka onomastyka v naukovykh i navchalnykh vydanniakh (2001–2017 rr.). In: *Povidomlennia Ukrainskoi onomastychnoi komisii* / [Vidp. red. V. V. Nimchuk]. – Lutsk: Teren, vyp. 3 (18), 14–27.
2. Humetska, L. L. (1958). *Narys slovotvorchoi systemy ukrainskoi aktovoi movy XIV–XV st.* – Kyiv: Vydavnytstvo Akademii nauk Ukrainskoi RSR.
3. Lukiia Lukianivna Humetska : bibliografichni pokazhchyk (1981). / uklad. M. A. Valo, H. V. Voitiv. Lviv.
4. Mykhailo Khudash: bibliografichni pokazhchyk (2005) / uporiadnyky : Mariia Chikalo, Yaroslava Yermolovych. Lviv: IU.
5. Ostash, L. R. (2017). Bibliografii naukovykh prats Romana Ivanovycha Ostasha. In: *Studia Ucrainica Varsoviensia / Uniwersytet Warszawski, Katedra Ukrainistyki* ; [pod red. I. Mytnik]. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, t. 5, 309–321.
6. Ostash, L. R. (2017). Spysok naukovykh prats Romana Ivanovycha Ostasha / Pidhotuvala L. R. Ostash. In: *Studii z onomastyky ta etymologii. 2015–2016* / [Vidp. red. O. P. Karpenko]. Kyiv, 274–286.
7. Ostash, R. I. Vremya osmyslivat': M.L. Khudash v istorii ukrainskoy onomastiki/ In: *Onomastychni nauky. Logos onomastiki, № 5*, 125–134.
8. Ostash, R. I. (1986). *Ukrainskaya antroponimiya pervoy poloviny XVII veka. Muzhskiyе lichnyye imena (na materiale Reyestra Zaporozhskogo Voyska 1649 g.: avtoref. diss. na soiskaniye uchenoy stepeni kand. filol. nauk: spets. 10.02.02 "Yazyki narodov SSSR (ukrainskiy yazyk)"*. Uzhgorod.

9. Ostash, R. I. (1988). Slavyanskiye avtokhtonnyye lichnyye imena v pamyatnikakh ukrainskoy pis'mennosti XVI – pervoy poloviny XVII v. *Aktual'nyye problemy istoricheskoy leksikologii i leksikografii vostochnoslavianskikh yazykov: tezisy dokladov II Vsesoyuznoy nauchnoy konferentsii*. Dnepropetrovsk, ch. II, 100–102.

10. Ostash, R. I. (1984). Etnicheskiye kontakty zapadnykh i yuzhnykh slavyan na Ukraine v XVI – pervoy polovine XVII v. (po dannym antroponimii). *Vsesoyuznaya sessiya po itogam polevykh etnograficheskikh i antropologicheskikh issledovaniy 1982–1983 gg.: tezisy dokladov*. Chernovtsy, ch. I, 90–91.

11. Ostash, R. I. (2007). Vahomyi zdobutok slavistyky [Rets. na:] Pakhomova S. M. Istoriiia rosiiskoi antroponimii: Posibnyk dlia spetskursu / Uzhhorodskiy natsionalnyi universytet. – Uzhhorod, 2006. – 64 s. In: *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriia "Filolohiia"*. Uzhhorod: Vyd-vo UzhNU "Hoverla", vyp. 16, 162–166.

12. Ostash, R. I. (2002). Vlasni osobovi imena z odnofonemnymi sufiksamy v ukrainskii antroponimii seredyny XVII stolittia. In: *Linguistica slavica. Yuvileinyi zbirnyk na poshanu Iryny Mykhailivny Zheliezniak / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy; [vidp. red. V. P. Shulhach]*. Kyiv: Kyi, 104–115.

13. Ostash, R. I. (1991). Vlasni osobovi imena u funktsii prizvyshchevykh nazv. In: *Ukrainska leksyka v istorychnomu ta arealnomu aspektakh / [vidp. red. R. I. Kersta]*. Kyiv: Naukova dumka, 155–163.

14. Ostash, R. I. Vnesok A. Vintsenza v doslidzhennia hutsulskykh vlasnykh osobovykh imen. In: *Hutsulski hovirky. Lihvistychni ta etnolihvistychni doslidzhennia*. Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 55–66.

15. Ostash, R. I. (1993). Davni slovianski imena z Vinnychchyny na foni vsiiei ukrainskoi antroponimii XVII st. In: *Tezy dopovidei Dvanadtsiatoi Vinnytskoi oblasnoi istoryko-kraieznavchoi konferentsii, 7 veresnia 1993 r. / [vidp. red. M. M. Kravets]*. Vinnytsia, 63.

16. Ostash, R. I. (1985). Davni slovianski imena na Bratslavshchyni u pershii polovyni XVII st. In: *Tezy dopovidei Tretoi Vinnytskoi oblasnoi istoryko-kraieznavchoi konferentsii*. Vinnytsia, 59.

17. Ostash, R. I. (2007). Do pytannia pro onimizatsiiu apeliatyviv pry vynyknenni oikonimiv u XVI–XVII st. In: *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Seriia: Movoznavstvo*. Ternopil: TNPU, vyp. 1 (16), 222–235.

18. Ostash, R. I. (1995). Do pokhodzhennia prizvyshchevykh nazv Reiestru (Sproba etymolohichnoho slovnyka). In: *Reiestr Viiska Zaporozkoho 1649 roku: transliteratsiia tekstu / Pidhotuvaly do druku: O. V. Todiichuk (holovnyi uporiadnyk), V. V. Strashko, R. I. Ostash, R. V. Maiboroda; vidp. red. F. P. Shevchenko*. Kyiv: Naukova dumka, 517–567.

19. Ostash, R. I. (1997). Zahadka imeni. *Peremyski dzvony*. Peremysyl, № 2, 27–28.

20. Ostash, R. I. (1982). Zakhidno i pivdenoslovianski elementy v ukrainskii antroponimii pershoi polovyny XVII stolittia. In: *Leksyka ukrainskoi movy v yii zviyazkakh z susidnimy slovianskymy i neslovianskymy movamy: tezy dopovidei*. Uzhhorod, 169–171.

21. Ostash, R. I. (1995). Z istorii doslidzhennia "Reiestru Viiska Zaporozkoho 1649 roku". In: *Reiestr Viiska Zaporozkoho 1649 roku: transliteratsiia tekstu / pidhotuvaly do druku: O. V. Todiichuk (holovnyi uporiadnyk), V. V. Strashko, R. I. Ostash, R. V. Maiboroda; vidp. red. F. P. Shevchenko*. Kyiv: Naukova dumka, 574–581.

22. Ostash, R. I. (1995). Identyfikatsiia osoby v Reiestri. In: *Reiestr Viiska Zaporozkoho 1649 roku: transliteratsiia tekstu / pidhotuvaly do druku: O. V. Todiiuchuk (holovnyi uporiadnyk), V. V. Strashko, R. I. Ostash, R. V. Maiboroda; vidp. red. F. P. Shevchenko*. Kyiv: Naukova dumka, 505–512.

23. Ostash, R. I. (2000). Iz zhyttia suchasnykh ukrainskykh prizvysk. 1. In: *Ukrainska proprialna leksyka : Materialy naukovooho seminaru 13–14 veresnia 2000 r. / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy ; [vidp. red. I. M. Zheliezniak]*. Kyiv: Kyi, 115–121.

24. Ostash, R. I. (2001). Iz zhyttia suchasnykh ukrainskykh prizvysk. 2. In: *Suchasni problemy movoznavstva ta literaturoznavstva. Ukrainske i slovianske movoznavstvo*. – Uzhhorod, vyp. 4, 534–537.

25. Ostash, R. I. (2006). Iz zhyttia suchasnykh ukrainskykh prizvysk. 3. In: *Dialektolohichni studii 6: Linhvistychnyi atlas – vid stvorennia do interpretatsii / NAN Ukrainy, Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha; [vidp. red. P. Hrytsenko, N. Khobzei]*. Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 293–302.

26. Ostash, R. I. (1984). Imena v kozatskykh reiestrakh. *Zhovten, № 4*, 105–107.

27. Ostash, R. I. (2005). Kolory v cheskykh vlasnykh nazvakh [Rets. na:] Štěpán Pavel. Označení barev a jejich užití v toponymii Čech / Univerzita Karlova v Praze. Filozofická fakulta. – Praha, 2004. – 158 s. In: *Dialektolohichni studii. 5: Fonetyka, morfolohiia, slovotvir / NAN Ukrainy, Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha ; [vidp. red. P. Hrytsenko, N. Khobzei]*. Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 362–367.

28. Ostash, R. I. (2003). Korinni i nekorinni prizvyscha. In: *Ukrainska istorychna ta dialektna leksyka: zbirnyk naukovykh prats*. Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, vyp. 4 342–352.

29. Ostash, R. I. (2001). Korinni i nekorinni prizvyscha: postanovka problemy. In: *Naukovi zapysky. Seriia: Filolohichni nauky (movoznavstvo) / Kirovohradskiy derzhavnyi pedahohichniy universytet imeni Volodymyra Vynnychenka*. Kirovohrad: RVTs KDPU im. V. Vynnychenka, vyp. 37, 54–57.

30. Ostash, R. I. (1995). Materialy do bibliografii. In: *Reiestr Viiska Zaporozkoho 1649 roku: transliteratsiia tekstu / pidhotuvaly do druku: O. V. Todiiuchuk (holovnyi uporiadnyk), V. V. Strashko, R. I. Ostash, R. V. Maiboroda; vidp. red. F. P. Shevchenko*. Kyiv: Naukova dumka, 582–585.

31. Ostash, R. I. Mekhanizmy vzaiemodii indyvidualnykh, rodovykh i rodynnykh prizvysk . In: *Tradytsiine i nove u vyvchenni vlasnykh imen : tezy dopovidei mizhnarodnoi onomastychnoi konferentsii. Donetsk–Horlivka–Sviatohirsk, 13–16 zhovtnia 2005 r.* Horlivka: Vydavnytstvo HDPIIM, 106–109.

32. Ostash, R. I. (2012). Mykhailo Lukych Khudash. In: *Povidomlennia Ukrainskoi onomastychnoi komisii. Nova seriia*. Kyiv: Vydavnychiy dim Dmytra Buraho, vyp. 1 (16), 104–106.

33. Ostash, R. I. (1986). Moldavany na Bratslavshchyni u pershii polovyni XVII st. In: *Tezy dopovidei Chetvertoi Vinnytskoi oblasnoi istoriko-kraieznavchoi konferentsii (Vinnytsia, 4 veresnia 1986 r.)*. Vinnytsia, 90–91.

34. Ostash, R. I. (2007). Novi tendentsii u doslidzhenni ukrainskoi istorychnoi antroponomii In: *Nowe nazwy vlasne – nowe tendencje badawcze / pod red. Aleksandry Ciešlikowej, Barbary Czopek-Kopciuch i Katarzyny Skowronek*. Kraków: PANDIT, 203–209.

35. Ostash, R. I. (2001). Onimy yak svidky davnikh mihratsiinykh protsesiv. In: *Inshomovni elementy v onomastytsi Ukrainy: materialy naukovooho seminaru 12–13 veresnia 2001 r. / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy; [vidp. red. V. P. Shulhach].* Kyiv: Kyi, 76–79.

36. Ostash, R. I. (2007). Onimizatsiia apeliatyviv u protsesi oikonimotvorennia. In: *Studii z onomastyky ta etymolohii. 2007 / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy; [vidp. red. V. P. Shulhach].* Kyiv, 211–219.

37. Ostash, R. I., Ostash, L. R. (1996). Antroponimiia naddnistrianskoho sela Stryhantsi. In: *Ukrainska istorychna ta dialektna leksyka / [vidp. red. D. Hrynychshyn].* Lviv, vyp. 3, 200–207.

38. Ostash, R. I., Ostash, L. R. (1996). Vlasni osobovi imena v antroponimii Boikivshchyny. In: *Boikivshchyna. Istoriiia ta suchasnist. Materialy istoryko-narodoznavchoi konferentsii “Mynule i suchasne Boikivshchyny” (Sambir, 6 bereznia 1995 r.).* Lviv: FIRA-liuks, 104–106.

39. Ostash, R. I., Ostash, L. R. (1999). Deryvatsiia rozmovnykh variantiv osobovykh vlasnykh imen u movlenni naddnistriansiv. In: *Onomastyka i apeliatyvy (problemy slovotvorni deryvatolohii) / vidp. red. V. O. Horpynych.* Dnipropetrovsk: Dnipropetrovskiy derzh. un-t, vyp. 7, 166–171.

40. Ostash, R. I., Ostash, L. R. (1996). Dynamika vlasnykh osobovykh imen na Naddnistrianshchyni. In: *Onomastyka skhidnykh slovian: tezy dopovidei naukovooho seminaru.* Kyiv, 56–57.

41. Ostash, R. I., Ostash, L. R. (2008). Zhyttia, zakarbovane v nazvakh [Rets. na:] Slovnyk mikrotoponimiv i mikrohidronimiv pivnichno zakhidnoi Ukrainy ta sumizhnykh zemel / Uporiadnyk H. L. Arkushyn. Lutsk: RVV “Vezha” Volynskoho natsionalnoho universytetu im. Lesi Ukrainky, 2006–2007. – T. 1–2. In: *Dialektolohichni studii. 7: Tradysii i modern / NAN Ukrainy, Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha; [vidp. red. Pavlo Hrytsenko, Natalia Khobzei].* Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 356–366.

42. Ostash, R. I., Ostash, L. R. (2006). Rukopysna onomastychna spadshchyna Yu. K. Redka v konteksti suchasnoi epokhy. *Yulian Redko (1905–1993): Stati. Spohady. Materialy.* Lviv, 397–414.

43. Ostash, R. I., Ostash, L. R. (2010). Slovnyk hovirky sela Stryhantsi Tysmenytskoho raionu Ivano Frankivskoi oblasti [A, B, V]. In: *Dialektolohichni studii. 9: Zapozychennia ta interferentsiia / NAN Ukrainy, Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha; [vidp. red. Pavlo Hrytsenko, Natalia Khobzei].* Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 347–410.

44. Ostash, R. I., Ostash, L. R. (2007). Ukrainski prizvyshcha u svitli istorychnoi antroponimii. In: *Onomastyka i apeliatyvy: zbirnyk naukovykh prats: yuvileinyi vypusk na poshanu 80 richchia vid dnia narodzhennia profesora V. O. Horpynycha.* Dnipropetrovsk: DNU, vyp. 30, 329–337.

45. Ostash, R. I., Ostash, L. R. (2007). Kholmski prizvyshcha v antroponimiinomu prostori Ukrainy. *Volyn filolohichna: tekst i kontekst. Zakhidnopoliskyi dialekt u zahalnoukrainskomu ta vseslovianskomu kontekstakh: zbirnyk naukovykh prats / [uporiadkuvannia H. L. Arkushyna].* Lutsk, vyp. 4, 250–258.

46. Ostash, R. I., Ostash, L. R. (2004). Cheski prizvyshcha v movi i suspilstvi [Rets. na:] Knappová Miloslava. Naše a cizí přijmení v současné češtině. Liberec: TAX AZ KORT, 2002. 256 s. In: *Dialektolohichni studii 4: Shkoly, postati, problemy / NAN Ukrainy, Instytut*

ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha; [vidp. red. P. Hrytsenko, N. Khobzei]. Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 527–536.

47. Ostash, R. I., Ostash, N. L. (1994). Vlasni osobovi imena v antroponimii Kholmshchyny. *Problemy rehionalnoi onomastyky: tezy dopovidei i povidomlen naukovooho seminaru.* Kyiv, 38–39.

48. Ostash, R. I., Ostash, N. L. (2009). Hutsulski prizvyshcha: zapozychennia i psevdozapozychennia. In: *Studia Slovakistica. Vypusk 9: Onomastyka. Antroponimika: zb. nauk. st. / [Uporiad. i vidp. red. : S. Pakhomova, Ya. Dzhoganyk].* Uzhhorod: Vydavnytstvo Oleksandra Harkushi, 2009. – S. 55–61.

49. Ostash, R. I., Ostash, N. L. (1987). Davnoruski tradytsii u tvorenni cholovichykh imen v ukrainskii antroponimii I pol. XVII st. In: *Molodi ucheni-suspilstvoznavtsi URSS – 70-richchii Velykoho Zhovtnia: tezy Respublikanskoï nauko-teoretychnoi konferentsii.* Lviv, 198–199.

50. Ostash, R. I., Ostash, N. L. (1995). Do etymolohii prizvyshchevykh nazv kozakiv iz Vinnychchyny XVII st. In: *Tezy dopovidei Chotymadtsiatoi Vinnytskoi oblasnoi istoriko-kraieznavchoi konferentsii, 5 veresnia 1995 r. / Vinnytskyi pedahohichnyi in-t; vidp. red. M. Kravets [ta in.].* Vinnytsia, 17–19.

51. Ostash, R. I., Ostash, N. L. (2010). Do pytannia pro etymolohizatsiiu hutsulskykh prizvyshch. *Visnyk Prykarpatskoho natsionalnoho universytetu imeni Vasylia Stefanyka. Filolohiia.* Ivano-Frankivsk: Vyd-vo Prykarpatskoho natsionalnoho universytetu imeni Vasylia Stefanyka, vyp. XXV–XXVI, 63–67.

52. Ostash, R. I., Ostash, N. L. (1995). Indeks vlasnykh osobovykh imen. In: *Reiestr Viiska Zaporozkoho 1649 roku: transliteratsiia tekstu / Pidhotuvaly do druku: O. V. Todiiichuk (holovnyi uporiadnyk), V. V. Strashko, R. I. Ostash, R. V. Maiboroda; vidp. red. F. P. Shevchenko.* Kyiv: Naukova dumka, 513–516.

53. Ostash, R. I., Ostash, N. L. (2002). Prizvyshcha pereselentsiv iz Kholmshchyny v antroponimiinomu prostori Ukrainy. In: *Studii z onomastyky ta etymolohii. 2002 / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy; [vidp. red. O. P. Karpenko].* Kyiv: Kyi, 159–174.

54. Ostash, R. I., Ostash, N. L. (1994). Slovtvir kozatskykh vlasnykh osobovykh imen u XVII st. In: *Slovtvir yak vyiv dynamiky movy: tezy dopovidei naukovoï konferentsii, prysviachenoï pamiaty prof. Teodoziia Voznoho (12 kvitnia 1994 r.).* Lviv, ch. II, 38–39.

55. Ostash, R. I. (2008). Prizvyshcha zhyteliv s. Stryhantsi Tysmenytskoho r-nu Ivano-Frankivskoi obl. In: *Studii z onomastyky ta etymolohii. 2008 / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy; [vidp. red. O. P. Karpenko].* Kyiv: Universytetske vyd-vo PULSARY, 2008. – S. 280–282.

56. Ostash, R. I. (2014). [Rets. na:] Zheliezniak I. M. Slovianska antroponimika (vybrani statti) / vidp. red. V. P. Shulhach. Kyiv: Kyi, 2011. 288 s. In: *Studii z onomastyky ta etymolohii. 2014 / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy; [vidp. red. V. P. Shulhach].* Kyiv: Kyi, 204–213.

57. Ostash, R. I. (2007). [Rets. na:] Nedyalka Ivanova, Penka Radeva. Imenata na bulgarite: Domashni imena. Zaeti imena. Praznichnokalendaren imennik. Veliko Turnovo: Izd-vo "ABAGAR", 2005. 248 i. In: *Studii z onomastyky ta etymolohii. 2007 / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy; [vidp. red. V. P. Shulhach].* Kyiv, 411–416.

58. Ostash, R. I. (2010). [Rets. na:] Pakhomova S. M. Istoriia rosiiskoi antroponimii: Posibnyk dlia spetskursu / Uzhhorodskyi natsionalnyi universytet. – Uzhhorod, 2006. – 64 s. In: *Voprosy onomastiki, № 2(9),* 155–160.

59. Ostash, R. I. (2012). [Rets. na:] Slovník mikrotoponimii Cherkashchyny / Ukl. T. O. Havrylova, Z. M. Denysenko. Cherkasy: Vyd. V. Iu. Chabanenko, 2010. 494 s. In: *Studii z onomastyky ta etymolohii. 2011–2012 / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy; [vidp. red. O. P. Karpenko, V. P. Shulhach]*. Kyiv: Kyi, 320–329.

60. Ostash, R. I. (2009). [Rets. na:] Shulska N. M. Slovník prizvysk zhyteliv mezhrychchia Styru ta Horyni. Lutsk: Volynska oblasna drukarnia, 2008. 164 s. In: *Studii z onomastyky ta etymolohii. 2009 / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy; [vidp. red. V. P. Shulhach]*. Kyiv: Dovira, 296–304.

61. Ostash, R. I. (2005). [Rets. na:] Libuše Olivová-Nezbedová, Jitka Malenínská. Slovník pomístních jmen v Čechách. Úvodní svazek. Praha: Academia, 2000. 171 s. In: *Studii z onomastyky ta etymolohii. 2005 / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy; [vidp. red. V. P. Shulhach]*. Kyiv, 250–254.

62. Ostash, R. I. [Rets. na:] Slovník pomístních jmen v Čechách. I (A). Pod vedením Jany Matúšové zpracovali: Libuše Olivová-Nezbedová, Jitka Malenínská, Milan Harvalík, Martina Mackovičová. Praha: Academia, 2005. 110 s.; II (B–Bau). Pod vedením Jany Matúšové zpracovali: Jitka Malenínská, Miriam Giger, Martina Hamplová, Pavel Štěpán, Martina Mackovičová. Praha: Academia, 2006. 166 s. In: *Studii z onomastyky ta etymolohii. 2008 / NAN Ukrainy, Instytut ukrainskoi movy; [vidp. red. O. P. Karpenko]*. Kyiv: Universytetske vyd-vo PULSARY, 264–268.

63. Ostash, R. I. (1986). Ridkisini cholovichi osobovi imena na Podilli v pershii polovyni XVII st. In: *Problemy etnohrafii Podillia: tezy dopovidei naukovoï konferentsii. Kamianets-Podilskyi, 199–201.*

64. Ostash, R. I. (2012). Rozdumy pro lvivsku onomastyku. In: *Povidomlennia Ukrainskoi onomastychnoi komisii. Nova seriia. Kyiv, vyp. 1 (16), 17–41.*

65. Ostash, R. I. (2006). Skarbnytsia imen [Rets. na:] Triiniak I. I. Slovník ukrainskykh imen / [vidp. red. I. M. Zheliezniak]. Kyiv: Dovira, 2005. 509 s. In: *Ukrainska mova, № 3, 117–121.*

66. Ostash, R. I. (1988). Slovianski avtokhtonni imena v dukhovnii kulturi ukrainsiv v XVI – pershii polovyni XVII st. In: *Prohresyvna suspilno-politychna dumka v borotbi proty feodalnoi reaktsii ta katolytsko-uniatskoi ekspansii na Ukraini: tezy Respublikanskoi naukovo-teoretychnoi konferentsii. Lviv, 87–89.*

67. Ostash, R. I. (2003). Sufiks -k-o v kozatskii antroponimii pershoi polovyny XVII st.: linhoheohrafichni pohliad. In: *Dialektolohichni studii. 1: Mova v chasi i prostori / NAN Ukrainy, Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha; [vidp. red. P. Hrytsenko, N. Khobzei]*. Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 84–110.

68. Ostash, R. I. (1985). Tiurkski elementy v ukrainskii antroponimii. In: *Ukrainska istorychna ta dialektna leksyka / [vidp. red. L. M. Poliuha]*. Kyiv: Naukova dumka, 124–137.

69. Ostash, R. I. (2004). Ukrainski osobovi imena seredyny XVII st. yak obiekt leksykohtafii [1. A]. In: *Dialektolohichni studii. 4: Shkoly, postati, problemy / NAN Ukrainy, Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha; [vidp. red. P. Hrytsenko, N. Khobzei]*. Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 392–410.

70. Ostash, R. I. (2007). Ukrainski prizvyscha u svitli istorychnoi ta dialektnoi antroponimii. In: *Naukovyi visnyk Chernivetskoho natsionalnoho universytetu imeni Yurii Fedkovycha. Chernivtsi: Ruta, vyp. 354–355: Slovianska filolohiia, 50–54.*

71. Ostash, R. I. (2006). Ukraintsi XVI–XVII st. kriz pryizmu vlasnykh imen. In: *Aktual'nyye voprosy slavyanskoj onomastiki: materialy III Mezhdunarodnoy nauchnoy konferentsii "Slavyanskaya onomastika v areal'nom, etimologicheskom i khronologicheskom aspektakh", 6–7 oktyabrya 2006 g.* / [Otv. red. R. M. Kozlova]. Gomel': GGU im. F. Skoriny, 199–204.
72. Ostash, R. I. (1988). Cholovichi osobovi vlasni imena na Chernihivshchyni v I polovyni XVII st. In: *Druha Chernihivska naukova konferentsiia z istorychnoho kraieznavstva (Chernihiv, hruden 1988): tezy dopovidei*. Chernihiv; Nizhyn, 95–96.
73. Ostash, R. I. (1995). Cholovichi slovianski avtokhtonni imena v kozatskii antroponimii. In: *Ukrainska istorychna ta dialektna leksyka* / [vidp. red. L. M. Poliuha]. Kyiv: Naukova dumka, vyp. 2, 132–137.
74. *Reiestr Viiska Zaporozkoho 1649 roku: transliteratsiia tekstu / pidhotuvaly do druku: O. V. Todiiuchuk (holovnyi uporiadnyk), V. V. Strashko, R. I. Ostash, R. V. Maiboroda; vidp. red. F. P. Shevchenko*. (1995). Kyiv: Naukova dumka.
75. *Rozaliia Kersta: bibliohrafichnyi pokazhchyk* / [uklad. Olha Krovvytska]. (2005). Lviv: IU.
76. *Slovnyk staroukrainskoi movy XIV–XV st.* (1977–1978). Kyiv, t. 1–2.
77. *Slovnyk ukrainskoi movy XVI – pershoi polovyny XVII st.* / vidp. red. D. Hrynychshyn, vyp. 3 / Uklad. R. Ostash (*boklaha – boiachyisia; v – vesnoi*) ta in. (1996). Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 13–46, 157–251; vyp. 9 / uklad. R. Ostash (*zh – zhovot; z – zahonyty*) ta in. (2002). Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 112–172, 185–255; vyp. 10 / uklad. R. Ostash (*zahon – zamyliaty; zaprashaty – zaslonyatysia; zatvrdyly – zatrachaiuchii*) ta in. (2003). Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 3–109, 163–200, 246–255; vyp. 11 / uklad. R. Ostash (*zatrachenie – zaforaty*) ta in. (2004). Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 3–37; vyp. 12 / uklad. R. Ostash (*ziednochenie – ziat*) ta in. (2005). Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, 218–244.
78. *Slovnyk ukrainskoi movy XVI – pershoi polovyny XVII st.* / vidp. red. D. Hrynychshyn, vyp. 4 / vypusk do vydannia pidhotuvaly R. Ostash ta in. (1997). Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy; vyp. 6 / vypusk do vydannia pidhotuvaly R. Ostash ta in. (1999). Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy.
79. *Ukrainska onomastyka: bibliohrafichnyi pokazhchyk* / vidp. red. S. O. Verbych. (2013). Kyiv.
80. Farion, I. (1999). Onomastychni doslidzhennia u Lvivskomu universyteti. In: *Ukrainska filolohiia: shkoly, postati, problemy*. Lviv: Svit, ch. 1, 143–148.

*Стаття надійшла до редколегії 30. 05. 2019
прийнята до друку 28. 06. 2019*

Liubov Ostash

*Ivan Franko National University of Lviv,
Professor Ilarion Svientsitskyi Department of Slavonic Philology,
1/324, Universitetska Str., Lviv, Ukraine, 79000,
phone (0038 032) 239 47 70
e-mail: ostash.lubov@ukr.net*

Development of the linguistics in Ukraine notes the amplified interest to the different aspects of onomastics. Ukrainian onomastic science has a lot of works researching the actual functioning of the onyms, however the substantial problem lies in the necessity of the publications highlighting the achievements of the certain peculiarities as well as the activity of the famous scientific communities focused on the onomastics problems. The integral and complex analysis of the name researches is also absent in Lviv onomastic community. The article presents the life journey of Roman Ivanovych Ostash, main directions of the scientific heritage of the scientist are analyzed, his role in the history of the Ukrainian science on proper names is defined, his contribution to the onomastics development is cleared. Main direction of the scientific interests of R. I. Ostash is focused on the Ukrainian historical anthroponymics. The scientist researches the Ukrainian anthroponymics of the first half of XVII century (male proper personal names) on the basis of the material from the Register of Zaporozhian Army dated 1649. On the basis of the original the author composed the full list of male personal names in the written memorial significantly large by volume (over 40,000 people). There was no such a great amount of the anthroponymic material being introduced at once. He studied phonetic and derivative ways of folk adaption of the church names, analyzed all the derivative suffixes in these names. Analysis of the names from the Register is performed both in synchrony (anthroponomy of the middle XVII century) and in the developing anthroponymic context of the centuries preceding and succeeding the Register, in diachrony. Basing on the current research the author brilliantly defended the PhD. After the PhD defense Roman Ostash intended to create the dictionary of the Ukrainian proper personal names of the middle XVII century. The author offered the original and innovative structure of the dictionary article, where the variety of different linguistic and extra linguistic characteristics, grouped around the core of the article – the registered word – may be reflected in synchrony and diachrony. Starting from 2011 the dictionary has been published in the co-authorship with L. R. Ostash. The range of the scientific interests of the scientists is extremely broad. He studies the male Slavonic autochthonous names in Cossack anthroponomy, traces their origin, usage frequency, geographical spreading. In the number of works the author addresses the problem of word formation of the anthroponyms, researches different aspects of names' functioning, issue of autochthonous and allochthonous surnames, as well as the problems of unofficial anthroponomy (Ukrainian nick-names). The author also works on the lexicographical shaping of lexis of the village Stryhantsi, Tysmenytskyi district, Ivano-Frankivsk region (in co-authorship with L. R. Ostash). In this dictionary the onym lexis as well as the appellative one is being introduced. Overview of the activity of R. I. Ostash will promote the further development of the Ukrainian and Slavonic onomastics.

Keywords: onomastics, anthroponymy, scientific heritage, Roman Ostash, scientist.